

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2018. november 14.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Fizetésképtelenségi eljárás – 1346/2000/EK rendelet – A 3. cikk (1) bekezdése – Joghatóság – Megtámadási kereset – Azon tagállam bíróságainak a kizárólagos joghatósága, amelynek a területén a fizetésképtelenségi eljárást megindították”

A C-296/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmítőszék, Bulgária) a Bírósághoz 2017. május 22-én érkezett, 2017. május 12-i határozatával terjesztett elő

a **Wiemer & Trachte GmbH**, felszámolás alatt,

és

Zhan Oved Tadzher

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz, a hetedik tanács elnöke, a negyedik tanács elnökeként eljárva, K. Jürimäe (előadó), C. Lycourgos, Juhász E. és C. Vajda bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: R. Schiano tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. május 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Wiemer & Trachte GmbH képviseletében A. Ganev, S. Simeonov és V. Bozhilov advokati,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Wilderspin, G. Koleva és M. Heller, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2018. június 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: bolgár.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet (HL 2000. L 160., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 191. o.; helyesbítés: HL 2006. L 234., 43. o.) 3. cikke (1) bekezdésének, 18. cikke (2) bekezdésének, valamint 21. és 24. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a felszámolás alatt álló Wiemer & Trachte GmbH és Zhan Oved Tadzher között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, melynek tárgya egy olyan pénzüsszegnek az utóbbi általi visszafizetése, amelyet a számára a Wiemer & Trachte bankszámlájáról az ideiglenes felszámoló hozzájárulása nélkül utaltak át.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az 1346/2000 rendelet

- 3 A 1346/2000 rendelet (2) és (6)–(8) preambulumbekzdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) A belső piac megfelelő működése megkívánja a több államra kiterjedő vonatkozású fizetéseképtelenségi eljárások megfelelő és hatékony működését, és e cél elérése érdekében szükséges elfogadni ezt a rendeletet, amely [az EK 65. cikk] értelmében a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés hatálya alá tartozik.

[...]

(6) Az arányosság elvének megfelelően ennek a rendeletnek a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása tekintetében irányadó joghatósági rendelkezésekre kell korlátozódnia, valamint olyan határozatokra, amelyeket közvetlenül a fizetéseképtelenségi eljárás alapján hoznak, és amelyek szorosan kapcsolódnak az ilyen eljáráshoz. Ezenkívül e rendeletnek rendelkezéseket kell tartalmaznia e határozatok és az alkalmazandó jogszabályok elismerésére vonatkozóan, amelyek szintén megfelelnek ennek az alapelvnek.

(7) A fizetéseképtelen vállalkozások vagy más jogi személyek felszámolására, bírósági megállapodásokra, egyezségekre és hasonló eljárásokra vonatkozó fizetéseképtelenségi eljárások nem tartoznak [a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény (HL 1972. L 299., 32. o.)] hatálya alá.

(8) A több államra kiterjedő fizetéseképtelenségi eljárások hatékonyságának és eredményességének javítása érdekében szükséges és indokolt, hogy a joghatóságra és az elismerésre, valamint az ezen a területen alkalmazandó jogra vonatkozó rendelkezéseket egy olyan közösségi jogi aktus tartalmazza, amely kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.”
- 4 E rendelet 3. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A fizetéseképtelenségi eljárás megindítására azon tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal, amelynek területén az adós fő érdekeltségei találhatók [helyesen: az adós fő érdekeltségeinek központja található]. Társaság vagy jogi személy esetén az ellenkező bizonyításáig a létesítő okirat szerinti székhelyet kell a fő érdekeltségek központjának tekinteni.

(2) Ha az adós fő érdekeltségeinek központja egy tagállam területén helyezkedik el, egy másik tagállam bírósága csak akkor rendelkezik joghatósággal az adós elleni fizetéseképtelenségi eljárás megindítására, ha az adós telephellyel rendelkezik a másik tagállam területén belül is. Ennek az eljárásnak a hatásai az adós utóbbi tagállam területén található vagyontárgyaira korlátozódnak.”

- 5 Az említett rendelet 16. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A 3. cikk alapján hatáskörrel rendelkező tagállam bírósága által hozott fizetéseképtelenségi eljárást megindító határozatokat az összes többi tagállam attól kezdve ismeri el, amikor az hatályossá válik az eljárást megindító államban.

[...]”

- 6 Ugyanezen rendelet 18. cikke értelmében:

„(1) A 3. cikk (1) bekezdése alapján joghatósággal rendelkező bíróság által kijelölt felszámoló gyakorolhatja az eljárás megindításának helye szerinti állam joga által ráruházott összes hatáskört egy másik tagállamban, amennyiben ott nem indítottak másik fizetéseképtelenségi eljárást, sem ezzel ellentétes biztosítási intézkedést nem hoztak fizetéseképtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelem alapján. Az 5. és 7. cikkekre is figyelemmel a felszámoló különösen elmozdíthatja az adós vagyontárgyait annak a tagállamnak a területéről, ahol azok találhatóak.

(2) A 3. cikk (2) bekezdése alapján joghatósággal rendelkező bíróság által kijelölt felszámoló bármely más tagállamban bíróság előtti vagy bíróságon kívüli eljárásban hivatkozhat arra, hogy az ingó vagyont a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően az eljárás megindításának helye szerinti állam területéről a másik tagállam területére helyezték át. A felszámoló a hitelezők érdekében bármely megtámadási keresettel élhet.

[...]”

- 7 A 1346/2000 rendelet 21. cikke értelmében:

„(1) A felszámoló kérheti a fizetéseképtelenségi eljárást megindító határozat és adott esetben az őt kijelölő határozat közzétételét bármely más tagállamban az adott államban előírt közzétételi eljárásnak megfelelően. Az ilyen közzététel megnevezi a kijelölt felszámolót, és tartalmazza, hogy az alkalmazott illetékességi szabály a 3. cikk (1) bekezdése vagy a 3. cikk (2) bekezdése szerinti-e.

(2) Bármely tagállam, amelynek területén belül az adós telephelye van, azonban kötelező közzétételt kérhet. Ilyen esetekben a felszámoló vagy az erre felhatalmazott bármely hatóság, abban a tagállamban, ahol a 3. cikk (1) bekezdésében említett eljárást megindították, megteszi az ilyen közzététel biztosításához szükséges összes intézkedést.”

- 8 E rendelet 24. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha egy tagállamban egy kötelelem alapján olyan adós javára teljesítettek, aki ellen egy másik tagállamban fizetéseképtelenségi eljárást indítottak, és azt annak az eljárásnak a felszámolója számára kellett volna teljesíteni, a kötelelem alapján teljesítő személyt, ha nem tudott az eljárás megindításáról, úgy kell tekinteni, mint aki szabadult a kötelemből.

(2) Ha egy ilyen kötelezettséget még a 21. cikkben előírt közzétételt megelőzően teljesítenek, a teljesítő személyről az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy nem tudott a fizetéseképtelenségi eljárás megindításáról; ha az ilyen közzétételt követően teljesít, a teljesítő személyről az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy tudott az eljárás megindításáról.”

- 9 Az említett rendelet 25. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Az olyan bíróság által hozott, fizetésképtelenségi eljárás lefolytatására és befejezésére vonatkozó határozatokat, valamint jóváhagyott egyezségeket, amely bíróságnak az eljárás megindítására vonatkozó határozatát a 16. cikknek megfelelően elismerik, minden további alaki követelmény nélkül el kell ismerni. [...]

Az első albekezdést a fizetésképtelenségi eljárásokból közvetlenül származó és a hozzájuk szorosan kapcsolódó határozatokra abban az esetben is alkalmazni kell, ha azokat egy másik bíróság hozta.

Az első albekezdést a fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelmet követően hozott biztosítási intézkedésekre vonatkozó határozatokra is alkalmazni kell.”

A 44/2001/EK rendelet

- 10 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o.; HL 2011. L 124., 47. o.) 1. cikke (1) és (2) bekezdésének b) pontja a következőképpen rendelkezik:

„(1) E rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. E rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre.

(2) E rendelet nem vonatkozik:

[...]

b) csődeljárásra, fizetésképtelen társaságok vagy más jogi személyek felszámolására vonatkozó eljárásokra, csődegyezsége, kényszeregyezsége és hasonló eljárásokra;

[...]”

A bolgár jog

- 11 A Targovski zakon (a kereskedelemről szóló törvény) 17a. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A külföldi személy telephelyét, amelyet bejegyeztek, és amely jogosult arra, hogy a nemzeti jog alapján kereskedelmi tevékenységet gyakoroljon, bejegyzik a cégjegyzékbe.

[...]

(3) A cégjegyzékbe a következő adatokat kell bejegyezni:

[...]

3. a fizetésképtelenséggel kapcsolatban hatáskörrel rendelkező bíróság aktusaiból származó adatok, melyeket bejegyeztek abba a cégjegyzékbe, amelybe a külföldi személyt bejegyezték, valamint adott esetben a 759. cikk (1) bekezdésében és a 760. cikk (3) bekezdésében említett határozatokból származó adatok;

[...]

(5) A (3) bekezdés 2., 3. és 4. pontjában említett adatok bejegyzésére hivatalból is sor kerülhet olyan értesítés alapján, amely a tagállamok cégjegyzékeinek összekapcsolására szolgáló rendszerből érkezik az Unió valamely más tagállama azon jegyzékéből, amelybe a külföldi személyt bejegyezték.”

12 A Zakon za trgovskia register (a cégjegyzékről szóló törvény) 15. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A bejegyzést, a törlést és a közzétételt a következők kérelmezhetik:

1) [...] a kereskedő vagy a nem nyereségszerzési célból tevékenykedő jogi személy;

2) [...] a cégjegyzésre jogosult vezető;

3) [...] a törvény által előírt esetekben egyéb személy;

4) [...] a hivatal előtti képviseletre vonatkozóan az ügyvédi szakma tekintetében a jogszabályokban előírt feltételeknek megfelelően kiállított kifejezett meghatalmazással rendelkező ügyvéd;

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

13 A Wiemer & Trachte egy dortmundi (Németország) székhelyű korlátolt felelősségű társaság. A Sofiyski gradski sad (szófia városi bíróság, Bulgária) a 2004. május 10-i határozatával elrendelte a Wiemer & Trachte egyik – Bulgáriában lévő – telephelyének a bolgár cégjegyzékbe történő bejegyzését.

14 Az Amtsgericht Dortmund (dortmundi helyi bíróság, Németország) 2007. április 3-i határozatával a Wiemer & Trachte tekintetében megindított fizetéseképtelenségi eljárás keretében ideiglenes felszámolót jelölt ki, és elrendelte, hogy e társaság rendelkezései csak az ideiglenes felszámoló hozzájárulásával hatályosak. Ezt az első végzést 2007. április 4-én bejegyezték a német cégjegyzékbe. Egy második, 2007. május 21-én hozott és e cégjegyzékbe 2007. május 24-én bejegyzett végzessel e bíróság a Wiemer & Trachte vonatkozásában általános rendelkezési tilalmat rendelt el. Az említett bíróság a harmadik, 2007. június 1-jén hozott végzésével a társaság vagyona vonatkozóan fizetéseképtelenségi eljárást rendelt el. Ezt a harmadik végzést 2007. június 5-én bejegyezték az említett cégjegyzékbe.

15 2017. április 18-án és 20-án a Wiemer & Trachte bolgár telephelyének ügyvezetője 2149,30 euró, illetve 40 000 euró összegeket utalt át a Wiemer & Trachte-nek az Obedinena Balgarska banka AD-nél vezetett számlájáról a Z. O. Tadhzer nevén vezetett számlára „útiköltség”, illetve „szakmai kiadások előlege” címen.

16 A Wiemer & Trachte ezt követően a Sofiyski gradski sad (szófia városi bíróság) előtt keresetet terjesztett elő Z. O. Tadhzerrel szemben arra hivatkozással, hogy e banki tranzakciók hatálytalanok, mivel azokra fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően került sor. A Wiemer & Trachte a jelen ítélet 15. pontjában említett összegeknek a törvényes kamatokkal együtt a felszámolási vagyona történő visszafizetését kérte.

17 Z. O. Tadhzer azt állította, hogy a Sofiyski gradski sad (szófia városi bíróság) az alapügyben nem rendelkezik joghatósággal, és mivel a szakmai kiadások előlegével kapcsolatos összeg nem került felhasználásra, az 2007. április 25-én a Wiemer & Trachte számára visszafizetésre került.

- 18 A Sofiyski gradski sad (szófia városi bíróság), valamint a fellebbezés tárgyában eljáró Apelativen sad (fellebbviteli bíróság, Bulgária) elutasította a joghatóságra vonatkozó kifogást. 2013. január 28-i végzésében a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmítőszék, Bulgária) megállapította, hogy az Apelativen sad (fellebbviteli bíróság) végzésével szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelem nem elfogadható, és hogy ez a végzés, amely elismeri a Sofiyski gradski sadnak (szófia városi bíróság) az ügyben való érdemi döntéshozatalra vonatkozó joghatóságát, jogerőre emelkedett.
- 19 Ezen utóbbi bíróság érdemben helyt adott a Wiemer & Trachte keresetének. Z.O. Tadzher ezen határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő. 2016. július 26-án az Apelativen sad (fellebbviteli bíróság) hatályon kívül helyezte az említett határozatot, és a jelen ítélet 15. pontjában említett összegek visszafizetése iránt előterjesztett kérelmet megalapozatlanság és bizonyítottság hiánya miatt elutasította.
- 20 A Wiemer & Trachte így az Apelativen sad (fellebbviteli bíróság) ítéletével szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmítőszék) elé, arra hivatkozással, hogy az 1346/2000 rendelet 24. cikke az alapjogvitában nem alkalmazható, és így Z.O. Tadzher nem hivatkozhat arra, hogy nem tudott a Wiemer & Trachte vonatkozásában megindított fizetéseképtelenségi eljárásról.
- 21 E körülmények között a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmítőszék) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni [az 1346/2000 rendelet] 3. cikkének (1) bekezdését, hogy azon tagállam bíróságai, amelynek területén a fizetéseképtelenségi eljárást megindították, kizárólagos joghatósággal rendelkeznek a valamely másik tagállamban székhellyel vagy lakóhellyel rendelkező alperes elleni, fizetéseképtelenségre alapított megtámadási kereset elbírálására, vagy a felszámoló a rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti esetben jogosult azon tagállam bíróságai előtt megtámadási keresettel élni, amelynek területén az alperes székhelye vagy lakóhelye van, ha a felszámoló megtámadási keresete az említett másik tagállamban, ingó vagyon felett tett rendelkezésen alapul?
- 2) Alkalmazható-e az 1346/2000 rendelet 24. cikkének az ugyanezen cikk (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (2) bekezdése szerinti mentesülés, ha az adós társaság valamely tagállamban bejegyzett telephelyének ügyvezetője teljesített valamely kötelezettséget az említett tagállamban az adós számára, amennyiben a teljesítés időpontjában valamely másik tagállamban az adós elleni fizetéseképtelenségi eljárás megindítására vonatkozó kérelmet már benyújtották, és ideiglenes felszámolót rendeltek ki, azonban a fizetéseképtelenségi eljárás megindításáról még nem határoztak?
- 3) Alkalmazható-e az 1346/2000 rendelet 24. cikkének (1) bekezdése az adós számára pénzüsszeg fizetésével teljesített kötelezettség esetén, ha az említett összegnek az adóstól a teljesítő személy részére történő eredeti átutalása a felszámolási bíróság nemzeti joga alapján hatálytalannak minősül, és a hatálytalanságot a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása okozza?
- 4) Alkalmazható-e a tudomásszerzés hiányára vonatkozó, az 1346/2000 rendelet 24. cikkének (2) bekezdése szerinti vélelem akkor, ha a rendelet 21. cikke (2) bekezdésének második mondatában említett hatóságok nem tették meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a felszámolási bíróságnak az ideiglenes felszámoló kijelöléséről és a társaság rendelkezései hatályosságának az ideiglenes felszámoló hozzájárulásához kötéséről hozott határozatait az adós telephelye szerinti tagállam nyilvántartásában közzétegyék, ha a tagállam, amelynek területén a telephely található, előírja az említett határozatok kötelező közzétételét, noha a rendelet 16. cikkével összefüggésben értelmezett 25. cikke alapján elismeri azokat?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 22 A kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésével lényegében arra vár választ, hogy az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a fizetésképtelenségi eljárás megindításának helye szerinti tagállam bíróságainak az arra vonatkozó joghatósága, hogy elbíráljanak a fizetésképtelenségre alapított, olyan megtámadási keresetet, amelyet egy más tagállamban létesítő okirat szerinti székhellyel vagy lakóhellyel rendelkező alperes ellen indítottak, kizárólagos joghatóságnak minősül, vagy a felszámoló ilyen megtámadási keresetet azon tagállam bírósága előtt is indíthat, amelynek területén az alperes székhelye vagy lakóhelye található.
- 23 Az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése a fő fizetésképtelenségi eljárás megindítása tekintetében kizárólagos joghatóságot biztosít azon tagállam bíróságainak, amelynek a területén az adós fő érdekeltségeinek központja található (2011. december 15-i Rastelli Davide és C. ítélet, C-191/10, EU:C:2011:838, 27. pont).
- 24 A Bíróság annak megállapítása érdekében, hogy mely kritériumok alapján dönthető el, hogy valamely kereset e rendelkezés hatálya alá tartozik-e, megállapította, hogy figyelembe kell venni az 1346/2000 rendelet (6) preambulumbekzdését, amely szerint e rendeletnek a fizetésképtelenségi eljárás megindítása tekintetében irányadó joghatósági rendelkezésekre kell korlátozódnia, valamint olyan határozatokra, amelyeket közvetlenül a fizetésképtelenségi eljárás alapján hoznak, és amelyek szorosan kapcsolódnak az ilyen eljáráshoz (lásd ebben az értelemben: 2009. február 12-i Seagon ítélet, C-339/07, EU:C:2009:83, 20. pont; 2012. április 19-i F-Text ítélet, C-213/10, EU:C:2012:215, 26. pont).
- 25 A Bíróság ebből arra következtet, hogy a jogalkotónak az e preambulumbekzdésben kifejtett e céljára és az 1346/2000 rendelet hatékony érvényesülésére figyelemmel ez utóbbi 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az azon tagállamnak, amely a fizetésképtelenségi eljárás megindítása tekintetében joghatósággal rendelkezik, joghatóságot biztosít a közvetlenül ezen eljárásból eredő és ahhoz szorosan kapcsolódó keresetek elbírálására is (lásd ebben az értelemben: 2009. február 12-i Seagon ítélet, C-339/07, EU:C:2009:83, 21. pont; 2012. április 19-i F-Text ítélet, C-213/10, EU:C:2012:215, 27. pont).
- 26 A Bíróság többek között e megfontolásokra tekintettel már megállapította, hogy az olyan megtámadási kereset, amelynek célja a fizetésképtelenségi eljárás tárgyát képező vállalkozás vagyoni eszközeinek növelése, ebbe a keresetkategóriába tartozik. Az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését ezért úgy kell értelmezni, hogy azon tagállam bíróságai, amelynek területén a fizetésképtelenségi eljárást megindították, joghatósággal rendelkeznek a valamely másik tagállamban székhellyel rendelkező alperes ellen benyújtott, fizetésképtelenségre alapított megtámadási kereset elbírálására (2009. február 12-i Seagon ítélet, C-339/07, EU:C:2009:83, 28. pont).
- 27 A kérdést előterjesztő bíróságban az a kérdés merült fel, hogy ez a joghatóság kizárólagos-e, vagy ellenkezőleg, az opcionális, és a felszámolónak lehetősége van arra, hogy az ilyen megtámadási keresetet az alperes lakóhelye szerinti bírósághoz nyújtsa be.
- 28 E tekintetben meg kell állapítani, hogy egyrészt az 1346/2000 rendelet (7) preambulumbekzdése szerint a fizetésképtelen vállalkozások vagy más jogi személyek felszámolására, bírósági megállapodásokra, egyezségekre és hasonló eljárásokra vonatkozó fizetésképtelenségi eljárások nem tartoznak a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény hatálya alá, amely egyezménynek a tagállamok közötti viszonyokban a Dán Királyságot kivéve a 44/2001 rendelet lépett a helyébe. Másrészt e rendelet 1. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében annak hatálya nem terjed ki a „csődeljárásra, kényszeregyezségekre és hasonló eljárásokra”.

- 29 Ezen utóbbi rendeletet és az 1346/2000 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy elkerülhető legyen az e szövegek által megállapított jogi szabályok közötti átfedés és bármiféle joghézag. Így a 44/2001 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján az e rendelet hatálya alól kizárt keresetek az 1346/2000 rendelet hatálya alá tartoznak. Ezzel párhuzamosan az 1346/2000 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének hatálya alá nem tartozó keresetek a 44/2001 rendelet hatálya alá tartoznak (lásd ebben az értelemben: 2017. november 9-i Tünkers France és Tünkers Maschinenbau ítélet, C-641/16, EU:C:2017:847, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy ezen utóbbi rendelet egyes, pontosan meghatározott ügyektől eltekintve valamennyi jelentős polgári és kereskedelmi ügytípusra alkalmazandó, és a 44/2001 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének b) pontja a rendelet hatálya alól csak azokat a kereseteket zárja ki, amelyek közvetlenül fizetéseképtelenségi eljárásból származnak, illetve szorosan ilyen eljáráshoz kapcsolódnak, mely utóbbiak az 1346/2000 rendelet hatálya alá tartoznak (lásd ebben az értelemben: 2012. április 19-i F-Text ítélet, C-213/10, EU:C:2012:215, 29. pont).
- 31 Ebből az következik, hogy a tagállami bíróságok joghatóságára vonatkozó e két rendelet hatálya világosan körül van határolva, és a megtámadási kereset, mivel az közvetlenül fizetéseképtelenségi eljárásból származik, és ahhoz szorosan kapcsolódik, az 1346/2000 rendelet hatálya alá tartozik, nem pedig a 44/2001 rendelet hatálya alá.
- 32 Márpedig meg kell jegyezni, hogy az 1346/2000 rendelet nem ír elő olyan joghatósági szabályt, amely az alperes lakóhelye szerinti tagállam bíróságainak a joghatóságát állapítja meg az olyan megtámadási keresetek elbírálása vonatkozásában, amelyek közvetlenül fizetéseképtelenségi eljárásból származnak, és ahhoz szorosan kapcsolódnak.
- 33 Ezenfelül a Bíróság már megállapította, hogy a fizetéseképtelenséghez közvetlenül kapcsolódó valamennyi keresetnek a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására joghatósággal rendelkező tagállam bíróságai előtti összevonása megfelel az 1346/2000 rendelet (2) és (8) preambulumbekkezdésében említett, a több államra kiterjedő fizetéseképtelenségi eljárások hatékonyságának és eredményességének javítására vonatkozó célkitűzésnek (2009. február 12-i Seagon ítélet, C-339/07, EU:C:2009:83, 22. pont).
- 34 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy e rendelet (4) preambulumbekkezdése szerint a belső piac megfelelő működéséhez szükséges az olyan körülményeket elkerülni, amelyek arra ösztönzik a feleket, hogy kedvezőbb jogi helyzet elérése érdekében a vagyonukat vagy a bírósági eljárást egyik tagállamból a másikba helyezték (*forum shopping*) (2009. február 12-i Seagon ítélet, C-339/07, EU:C:2009:83, 23. pont).
- 35 Márpedig annak a lehetősége, hogy a különböző tagállamokban indított megtámadási keresetek elbírálására különböző bíróságok is joghatósággal rendelkeznek, nehezítené az ilyen célkitűzés elérését (2009. február 12-i Seagon ítélet, C-339/07, EU:C:2009:83, 24. pont).
- 36 A fenti megfontolásokból az következik, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának helye szerinti tagállam bíróságai, amelyeket az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése említ, kizárólagos joghatósággal rendelkeznek azon keresetek elbírálására, amelyek közvetlenül ezen eljárásból származnak, és ahhoz szorosan kapcsolódnak, ideértve tehát a fizetéseképtelenségen alapuló megtámadási kereseteket.
- 37 Ezt a következtetést nem vonhatja kétségbe az a kontextus, amelybe az 1346/2000 rendelet 3. cikkének az (1) bekezdése illeszkedik.
- 38 Először is nem lehet e rendelet 18. cikkének (2) bekezdésére hivatkozni az említett rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében említett bíróságok megtámadó keresetek elbírálására vonatkozó joghatóságának a kétségbe vonása érdekében.

- 39 Az 1346/2000 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése ugyanis kizárólag arra a sajátos helyzetre vonatkozik, ha a felszámolót az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdése hatálya alá tartozó eljárás keretében jelölték ki, és az nem alkalmazható az olyan helyzetre, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amelyben a felszámolót a fő fizetésképtelenségi eljárás keretében jelölték ki.
- 40 Amint azt a főtanácsnok az indítványának a 64. pontjában hangsúlyozza, az ilyen megkülönböztetést az magyarázza, hogy az 1346/2000 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó eljárás keretében a felszámoló jogkörei területileg korlátozottak, mivel e cikk értelmében ezen eljárás joghatásai az adósnak az említett eljárás megindításának időpontjában a tagállam területén található vagyontárgyaira korlátozódnak. A felszámolónak tehát az ilyen esetben lehetőséget kell kapnia arra, hogy az ilyen eljáráshoz kapcsolódó megtámadási keresetet a másodlagos eljárás megindításának helye szerintitől eltérő tagállam bíróságai előtt előterjessze, ha az ezen eljárás tárgyát képező vagyontárgyakat az eljárás megindítását követően más tagállamba helyezték át.
- 41 Másodszor az 1346/2000 rendelet 25. cikkének (1) bekezdése nem szolgálhat az e rendelet 3. cikke (1) bekezdése olyan értelmezésének az alátámasztására, amely a megtámadási kereseteket érintő opcionális joghatóság mellett szól.
- 42 Amint azt a főtanácsnok az indítványának a 65. pontjában megállapítja, e rendelkezés kizárólag azt célozza, hogy a fizetésképtelenségi eljárásokból közvetlenül származó és a hozzájuk szorosan kapcsolódó határozatokat abban az esetben is elismerjék, és azok abban az esetben is végrehajthatóak legyenek, ha azokat egy másik bíróság hozta. Az említett rendelkezés csupán elismeri annak lehetőségét, hogy azon tagállam bíróságai, amelynek területén az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése alapján a fizetésképtelenségi eljárást megindították, elbírálják az olyan keresetet is, amely ezen eljáráshoz szorosan kapcsolódik, akár arról a bíróságról legyen szó, amely az említett 3. cikk (1) bekezdése alapján a fizetésképtelenségi eljárást megindította, akár ugyanezen tagállam más illetékes vagy hatáskörrel rendelkező bíróságáról (lásd ebben az értelemben: 2009. február 12-i Seagon ítélet, C-339/07, EU:C:2009:83, 26. és 27. pont).
- 43 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a fizetésképtelenségi eljárás megindításának helye szerinti tagállam bíróságainak az arra vonatkozó joghatósága, hogy elbíráljanak a fizetésképtelenségre alapított, olyan megtámadási keresetet, amelyet egy más tagállamban létesítő okirat szerinti székhellyel vagy lakóhellyel rendelkező alperes ellen indítottak, kizárólagos joghatóságnak minősül.

A második, a harmadik és a negyedik kérdéstről

- 44 Mivel a második, a harmadik és a negyedik kérdés az első kérdésre adott válasz következtetésével ellentétben azt feltételezi, hogy a megtámadási kereset megindítható olyan tagállam bírósága előtt, amelynek területén az alperes létesítő okirat szerinti székhelye vagy lakóhelye található, e kérdésekre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A fizetéseptelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a fizetéseptelenségi eljárás megindításának helye szerinti tagállam bíróságainak az arra vonatkozó joghatósága, hogy elbíráljanak a fizetéseptelenségre alapított, olyan megtámadási keresetet, amelyet egy más tagállamban létesítő okirat szerinti székhellyel vagy lakóhellyel rendelkező alperes ellen indítottak, kizárólagos joghatóságnak minősül.

Aláírások